

ความรับผิดของหุ้นส่วนผู้จัดการผู้เป็นหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดในหนี้ของห้างหุ้นส่วนจำกัด

นางสาวพรเพ็ญ อินทร์ไทยวงศ์*

ในคดีที่ห้างหุ้นส่วนจำกัดถูกฟ้องเป็นจำเลยให้รับผิดในหนี้ของห้างหุ้นส่วนจำกัด โดยปกติโจทก์จะฟ้องห้างหุ้นส่วนจำกัดเป็นจำเลยที่ ๑ และฟ้องหุ้นส่วนผู้จัดการซึ่งเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดเป็นจำเลยที่ ๒ หลายท่านอาจสงสัยว่าความรับผิดของหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดของห้างหุ้นส่วนจำกัดในลักษณะนี้มีแค่ไหนเพียงใด และถ้าโจทก์ไม่ฟ้องในรูปแบบดังกล่าว เพียงแต่ฟ้องห้างหุ้นส่วนจำกัดเป็นจำเลยแล้ว จะกลับมาฟ้องหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดได้อีกหรือไม่

ศาลฎีกาวางหลักว่า กรณีที่โจทก์เคยฟ้องคดีเรียกให้ห้างหุ้นส่วนจำกัดชำระหนี้และชนะคดีเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาแล้ว แต่เมื่อบังคับคดีกับห้างหุ้นส่วนจำกัด กลับได้เงินไม่เพียงพอ ชำระหนี้ตามคำพิพากษา โจทก์กลับมาฟ้องหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดในหนี้ของห้างหุ้นส่วนจำกัด ได้อีก ไม่เป็นฟ้องซ้ำ เพราะคดีเดิมมีประเด็นว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัดมีหนี้ที่ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์หรือไม่ ส่วนคดีนี้มีประเด็นว่า จำเลยในฐานะหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดต้องร่วมรับผิดชำระหนี้ของห้างหุ้นส่วนจำกัดตามคำพิพากษาแก่โจทก์หรือไม่ ประเด็นข้อพิพาทที่ต้องอาศัยเหตุแห่งการวินิจฉัย จึงต่างกัน ทั้งมิใช่คู่ความเดียวกันอีกด้วย

ส่วนปัญหาว่าหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดต้องรับผิดเพียงใดนั้น หุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดต้องรับผิดในหนี้ของห้างหุ้นส่วนจำกัด โดยไม่จำกัดจำนวน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๐๗๐ และมาตรา ๑๐๗๗ (๒) แม้ว่านายทะเบียนจะขีดชื่อห้างหุ้นส่วนจำกัด ออกเสียจากทะเบียนและห้างหุ้นส่วนจำกัดสิ้นสภาพนิติบุคคลแล้ว ความรับผิดของหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดมีอยู่เท่าไรก็คงมีอยู่อย่างนั้นและพึงเรียกบังคับได้เสมือนห้างหุ้นส่วนจำกัดยังมีได้สิ้นสภาพนิติบุคคล ตามมาตรา ๑๒๗๓/๓ กับทั้งหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดอยู่ในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วมด้วย โจทก์ย่อมมีสิทธิเรียกชำระหนี้จากห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือจากหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดคนใดคนหนึ่ง สิ้นเชิงก็ได้ตามแต่จะเลือก ตามมาตรา ๒๙๑ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๓๘๙/๒๕๖๑)

แผนกคดีพาณิชย์และเศรษฐกิจในศาลฎีกา

กรกฎาคม ๒๕๖๖

* เลขานุการแผนกคดีพาณิชย์และเศรษฐกิจในศาลฎีกา